

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Поліфонія»**

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

Розробник: *Мартинек Тетяна Миколаївна, викладач-методист циклової комісії «Теорія музики».*

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Поліфонія» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025--2026 навчального року (на основі повної загальної середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Поліфонія» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

Голова ради

Олена ПОТОЦЬКА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Поліфонія» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії «Теорія музики» ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «28» серпня 2025 року).

Голова циклової комісії «Теорія музики»

Ірина ГОРЧАКОВА

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – III
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 1-2	Освітньо-професійна програма - «Музичне мистецтво»	Семестри –V-VI
Вид контролю – залік (VI семестр)	Рівень освіти - фахова передвища освіта	Практичні заняття– 66 годин
	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Самостійна робота здобувачів освіти 54– години

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета – засвоєння здобувачами освіти головних положень дисципліни, оволодіння основними формами роботи.

2.2. Завдання:

- розвиток музичного смаку, відчуття природного руху голосів;
- розуміння основних закономірностей багатоголосся;
- вивчення основ теорії поліфонії;
- придбання вмінь аналізувати поліфонічні твори.

2.3. Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній / виконавській / педагогічній / організаційно-творчій діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

2.4. Програмні результати навчання:

РН 5. Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6. Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 9. Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/ організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 13. Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 17. Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Мелодія

У темі розглядається характеристика мелодії у строгому стилі, а саме:

- 1) ладофункціональна основа мелодії;
- 2) ладогармонічні закономірності одноголосся;
- 3) інтервальний склад мелодії;
- 4) звуковисотна лінія мелодії;
- 5) роль метру і ритму в утворенні контрасту мелодій, які утворюють поліфонічне ціле;
- 6) синкопа, паузи, їх роль та використання;
- 7) прихована поліфонія в одноголоссі;
- 8) тема – образно-індивідуальна, характерна структурно-завершена мелодія; однорідні та контрастні теми;
- 9) правила створення мелодій строгого стилю.

Тема 2. Двоголосний простий контрапункт

В темі розглядаються гармонічні умови поліфонічного двоголосся; взаємовідношення між «горизонталлю» та «вертикаллю». Визначення контрапункту. Принципи контрапунктування (неспівпадань вступів, кульмінацій, цезур, каденцій). Класифікація інтервалів. Приготування та

розв'язання дисонансів. Обмеження у використанні досконалих консонансів. Простий контрапункт у двоголоссі.

Тема 3. Складний контрапункт у двоголоссі. Вертикально-рухомий контрапункт

У темі розглядається визначення та загальна характеристика складного контрапункту. Різновиди складного контрапункту. Вертикально-рухомий контрапункт: початкове і похідне з'єднання, прямі та протилежні перестановки. Горизонтально-рухомий контрапункт як результат перестановок незмінних голосів у горизонталі, контрапункт, який допускає перетворення; його особливості та різновиди.

Тема 4. Прийоми поліфонічного викладу і розвитку: двоголосна імітація

У темі розглядається імітаційна поліфонія як один із найважливіших етапів розвитку музичної культури, загальна характеристика цього етапу. Видатні композитори-поліфоністи. Переважаючі жанри їхньої творчості. Виникнення імітаційно-поліфонічних музичних форм. Визначення способів перетворення поліфонічної теми (збільшення, зменшення, обернення, «ракоходний» рух, прямий рух). Імітаційна поліфонія. Складові елементи імітації (тема, відповідь, протискладення).

Тема 5. Канони та їхні різновиди

У темі розглядається визначення канонічної імітації, її відмінність від простої імітації. Розділи канону. Канони (кінцеві та нескінченних), їх різновиди. Складний контрапункт у канонах. Канонічні секвенції. Застосування, значення, виразові можливості канону. Багатоголосні канони, область їх застосування. Особливі мелодичні звороти - предйом та камбіата.

Тема 6. Триголосся. Складний контрапункт у триголоссі. Імітації та канон

У темі розглядаються: триголосся як сукупність трьох пар голосів. Коригування правил двоголосного контрапункту. Самостійні співзвуччя, умови їх застосування та значення в розвитку мелодичних ліній. Перехрещення голосів. Прохідні, допоміжні дисонанси і третій голос. Правила затримання, подвійні затримання, поєднання різних форм розв'язання. Роль павзування голосів перед їх вступом; способи включення і виключення голосів.

Тема 7. Прості поліфонічні форми

У темі розглядається поліфонічний період, його характерні риси, особливості структури, засоби розвитку. Застосування. Поліфонічна розвинена двочастинна форма. Два основних типи форми: на різнотемно-поліфонічному матеріалі та імітаційно-поліфонічному матеріалі. Характеристика частин. Проста і канонічна імітація – основний композиційний принцип форми. Роль кульмінації. Застосування. Визначення тричастинної поліфонічної форми. Розробковий або контрастний принцип розвитку. Характеристика частин.

Тема 8. Вільне письмо. Контрапунктичні норми вільного стилю.

Вертикально-рухомий контрапункт у вільному стилі.

У темі розглядається вільний стиль як художньо-історичне явище, як навчальний розділ. Умови виконання письмових робіт (мажор і мінор, вживані розміри і тривалості, фактура). Контрапунктичні норми вільного стилю. Мелодія вільного письма. Двоголосся і триголосся у вільному стилі. Вертикально-рухомий контрапункт у вільному стилі. Умови написання початкового з'єднання у зв'язку з особливостями використання дисонансів у вільному стилі.

Тема 9. Фуга

У темі розглядається загальна характеристика фуги як форми музики, побудованої на багаторазовому проведенні мелодичної теми в усіх голосах. Художні можливості форми фуги. Розвиток одного образу як типове явище для фуг XVII-XVIII століття і розширення виразових можливостей фуги у XIX-XX ст. Фуги Й. С. Баха – провідний жанр у творчості композитора. Жанрові джерела та особливості змісту і тематизму бахівських фуг. Питання співвідношення поліфонії та гармонії у фугах Баха. Наступний розвиток фуги у творчості віденських класиків; новизна трактування фуги композиторами XIX-XX століття. Застосування і значення фуги.

Тема 10. Основні композиційні елементи фуги

У темі розглядається тема фуги, її значення у формі. Каденція. Теми контрастні та однорідні. Будова. Ладотональна характеристика. Приховане голосоведення. Кадета, причина її запровадження. Можливі зміни теми в наступних проведеннях. Протискладення, його відношення до теми. Протискладення як мелодичне продовження і розвиток теми. Співвідношення теми і протискладення в їх одночасному проведенні. Утримане і неутримане протискладення. Застосування вертикально-рухомого контрапункту. Інтермедії, їх будова. Тематичний зміст. Гармонічний план. Розміщення інтермедій.

Тема 11. Різновиди форми фуги

Типові ознаки об'єднання та розмежування частин у фузі. Характерні ознаки закінчення експозиції та початку середньої частини, закінчення розвиваючої і початок заключної (репризної) частини. Тричастинна і двочастинна форми фуги, різновиди: рондоподібна фуга, з рисами сонатності, змішані за типом форми. Однотональні фути. Двоголосні, чотириголосні, п'ятиголосні фуги. Подвійні та потрійні фуги, їх тематичний зміст і особливості композиції. Фуги з сумісною (спільною) та розділеною експозиціями.

Тема 12. Старовинні поліфонічні форми

Інвенція (знахідка, винахід) – невелика дво- або триголосна п'єса, найчастіше імітаційного складу. Виникнення назви. Типові форми. Характерні тональні плани. Застосування інвенцій у творчості Й. С. Баха та в музиці композиторів XX століття.

Фугета – невелика фуга, проста за змістом та композиційними засобами. Застосування: фугета як частина циклу, форма частини іншого твору та самостійного твору.

Хоральні обробки. У широкому розумінні – обробка або переробка хоралу: основні жанри професійної музики Х-XVII ст. У вузькому розумінні – жанр органної музики, в основі якого лежить протестантський хорал. Три основні типи хоральних обробок.

Прелюдія – невелика інструментальна п'єса, початково як імпровізаційний вступ до основної п'єси, найчастіше фуги. Різноманітність будови. Типові форми.

Тема 13. Інші поліфонічні форми

Ричеркар – жанр інструментальної музики (XVI ст.). Поліфонічний ричеркар – однотемна імітаційна форма, яка підготувала форму фуги.

Канцона (пісня) – початково вид ліричної поезії трубадурів Провансу (XII-XIII ст.). Поліфонічна канцона близька до фуги. За формою аналогічна ричеркару. Поєднання рис різних форм.

Тока́та (дотик) – спочатку віртуозна інструментальна п'єса, рід імпровізаційної прелюдії. У другій половині XVII ст. – самостійна концертна п'єса.

Фугато (подібно до фуги) – розділ музичної форми, з поступовим вступом голосів. Виразові можливості фугато.

Тема 14. Поліфонічні варіації

У темі розглядаються поліфонічні варіації як різновид варіаційної форми, для якої характерне використання засобів поліфонії (контрапункт, складний контрапункт, імітаційні форми). Типи поліфонічних варіацій, види поліфонічного варіювання, групування варіацій, способи завершення поліфонічного циклу. Об'єднання поліфонічних і неполіфонічних варіацій у варіаційні цикли. Варіаційно-поліфонічний цикл як цілісна форма, ознаки єдності такої форми.

Тема 15. Гетерофонія. Поліфонія української народної пісні

У темі розглядається гетерофонія – музичний склад, проміжний між монодичним та поліфонічним. Його типові риси. Поліфонічний підголосковий склад – найбільш поширений тип багатоголосся в українському музичному фольклорі. Характерні риси мелодії української народної пісні. Відсутність стабільності голосів. Гармонія як результат вільного голосоведення, її своєрідність та самобутність. Роль кадансу, який підкреслює індивідуальний характер куплету як самостійної одиниці. Роль модуляції, зіставлення. Ритмічні особливості. Структурні принципи. Роль творчої імпровізації.

Тема 16. Основні відомості з історії поліфонії

У темі розглядається поліфонія Середньовіччя. Рання поліфонічна епоха; григоріанський хорал; органум. Поліфонія Відродження (Ренесанс). Франко-фламандська школа. Італійська школа. Основні жанри. Загальна характеристика стилю. Поліфонія XVII - першої половини XVIII ст. Поліфонія Бароко, загальна характеристика стилю. Поліфонія другої половини XVIII - початку XX ст. Новизна поліфонії віденських класиків. Поліфонія XIX - початку XX ст. Взаємодія поліфонії та гармонії. Поліфонія XX ст. Посилення значення поліфонії, оновлення поліфонічних форм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин					
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Індив	Сам.р.
Тема 1.						
Вступ. Мелодія	7		4			3
Тема 2.						
Двоголосний простий контрапункт.	7		4			3
Тема 3.						
Складний контрапункт у двоголоссі. Вертикально-рухомий Контрапункт.	7		4			3
Тема 4.						
Прийоми поліфонічного викладу і розвитку: двоголосна імітація.	7		4			3
Тема 5.						
Канони та їхні різновиди.	8		4			4
Тема 6.						
Триголосся. Складний контрапункт у триголоссі. Імітації та канон.	7		4			3
Тема 7.						
Прості поліфонічні форми.	8		4			4
Тема 8.						
Вільне письмо. Контрапунктичні норми вільного стилю. Вертикально-рухомий контрапункт у вільному стилі.	7		4			3
Тема 9.						
Фуга.	8		4			4
Тема 10.						
Основні композиційні елементи фуги	8		4			4
Тема 11.						
Різновиди форми фуги	10		6			4
Тема 12.						
Старовинні поліфонічні форми.	8		4			4
Тема 13.						
Інші поліфонічні форми	7		4			3
Тема 14.						
Поліфонічні варіації	7		4			3
Тема 15.						
Гетерофонія. Поліфонія української народної пісні	7		4			3
Тема 16.						
Основні відомості з історії поліфонії	7		4			3
Усього годин:	120		66			54

5. Теми лекційних занять навчальним планом не передбачені.

6. Теми лабораторних занять навчальним планом не передбачені.

7. Теми індивідуальних занять навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота.

<i>Назва теми, завдання</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1. Мелодія. Написання одноголосних мелодій у різних ладах, розмірах, ключах відповідно до вимог строгого стилю.	3
Тема 2. Двоголосний простий контрапункт. Написання контрапункту з використанням затримань, прохідних і допоміжних звуків.	3
Тема 3. Складний контрапункт у двоголоссі. Створення прикладів у подвійному контрапункті октави.	3
Тема 4. Прийоми поліфонічного викладу і розвитку: двоголосна імітація. Створення імітацій в різні інтервали.	3
Тема 5. Канони та їхні різновиди. Створення нескінченних канонів та канонічних секвенцій.	4
Тема 6. Триголосся. Створення триголосних імітацій та канонів у складному і простому контрапунктах.	3
Тема 7. Прості поліфонічні форми. Аналіз фрагментів музичних творів. Створення поліфонічних п'єс у двучастинній та тричастинній формах.	4
Тема 8. Вільне письмо. Створення контрапункту до наданого голосу. Створення імітацій.	3
Тема 9. Фуга. Аналіз експозицій фуг з «ДТК» І. С. Баха.	4
Тема 10. Основні композиційні елементи фуги. Створення тем, відповідей та протискладань.	4
Тема 11. Різновиди форми фуги. Аналіз форм фуг в «ДТК» І. С. Баха.	4
Тема 12. Старовинні поліфонічні форми. Аналіз двоголосних інвенцій І. С. Баха.	4
Тема 13. Інші поліфонічні форми. Аналіз художніх зразків поліфонічних форм XVII ст.	3
Тема 14. Поліфонічні варіації. Аналіз барокових старовинних варіацій.	3
Тема 15. Гетерофонія. Поліфонія української народної пісні. Аналіз структурних принципів та ладових особливостей в українських народних піснях.	3
Тема 16. Основні відомості з історії поліфонії. Стильова атрибуція зразків поліфонічних творів.	3
Усього годин:	54

9. Індивідуальні завдання планом не передбачені.

10. Методи та технології навчання

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

- групового навчання;
- «мозковий штурм»;
- пояснювально-пошуковий метод;
- опрацювання дискусійних питань;
- метод жанрово-стильового аналізу;
- проблемно-евристичний метод;
- репродуктивний.

11. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання (усні та письмові) запланованих програмних результатів навчання: усна відповідь за темами «Контрапункт», «Канон», «Поліфонічні форми»; письмові роботи, що містять створення композиційних елементів фуґи та імітації різного виду, а також аналіз поліфонічних творів (підсумковий контроль). Врахування індивідуальної траєкторії кожного здобувача освіти є обов'язковим під час оцінювання.

Вивчення дисципліни передбачає проведення поточного, семестрового та підсумкового контролю.

Поточний контроль включає до себе перевірку засвоєння матеріалу тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання практичних завдань та усного опитування. Завдання для поточного контролю передбачають письмові (практичні), творчі, аналітичні завдання (створення імітацій, контрапунктів, тем, відповідей, протискладань, інтермедій та стрет фуґ).

Семестровий контроль проводиться з метою визначення результатів навчання та здійснюється наприкінці кожного семестру в терміни, що встановлені навчальним планом. У разі активної роботи здобувача протягом семестру та виконання всіх завдань відбувається автоматичне оцінювання. В іншому випадку (пропуски занять, відсутність виконаних робіт, незадоволеність власними результатами) форми семестрового контролю визначаються індивідуально на потребу здобувача / викладача у встановлені терміни.

Вимоги семестрового контролю:

- письмові завдання (імітації, канони, двоголосні та триголосні з'єднання голосів у простому та складному вертикально-рухомому контрапункті;
- творчі роботи у строгому стилі;
- аналіз поліфонічних прийомів у наданих зразках.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання та здійснюється в останньому семестрі в терміни, що встановлені навчальним планом, у формі заліку. Вимоги до підсумкового контролю складаються з наступних складових:

- ідентифікуючий аналіз незнайомого музичного твору (потрібно визначити історичний час, жанр, стиль школи (автора) твору;
- письмова робота, що містить створення завдань (за системою І. Фукса);

- створення експозиції двоголосної або триголосної фуги;
- аналіз композиційних, тональних планів фуг Й. С. Баха, М. Скорика, В. Мартинюк (Брондзі).
- гра на фортепіано невеликих двоголосних імітацій, канонічних секвенцій;
- усні відповіді на теоретичні питання з курсу поліфонії.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про систему оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти в Дніпровській академії музики.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни «Поліфонія»:

«Зараховано» (A-E за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- 1) який виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
- 2) виконав блок самостійної роботи, який містить творчі завдання в межах строгого та вільного стилю;
- 3) за підсумковим оцінюванням знань та вмінь з боку викладача демонструє засвоєння матеріалу та виконує практичні завдання на рівні від «відмінного» до «достатнього», а саме:
 - здобувач освіти швидко та точно визначає показник вертикального переміщення у творах суворого та вільного стилів, вміє характеризувати поліфонічну вертикаль, робити переміщення в наданих зразках подвійного контрапункту октави, децими, дуодецими;
 - здобувач може створити канон, секвенцію, написати експозицію фуги (або відповіді та протискладання на народні теми);
 - студент вміє перерахувати види складного контрапункту, визначити найбільш поширені види вертикально-рухомого контрапункту, створити різні види імітацій;
 - здобувач освіти добре знає основні етапи розвитку поліфонічного стилю (або основні відомості з історії поліфонії), має загальне уявлення про поліфонічні форми та може проаналізувати їх (ричеркар, прості двочастинну та тричастинну форми тощо);
 - дає визначення імітації, канону, простого та складного контрапункту, визначає загальні характеристики побудови фуги та основні композиційні елементи фуги.

«Не зараховано» (FX-F за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- 1) який протягом семестру має 70 відсотків і більше не відпрацьованих заборгованостей від загальної кількості занять з навчальної дисципліни;
- 2) не володіє теоретичним матеріалом курсу, не може зробити поліфонічний аналіз твору (навіть на елементарному рівні) та виконати жодної практичної вправи, а саме:
 - здобувач освіти не може визначити основні поняття поліфонії (контрапункт, імітація, канон);

- не може проаналізувати твори та фрагменти творів строгого та вільного стилів;
- не може визначити загальні характеристики побудови фуги, її композиційних елементів;
- не може назвати основні етапи розвитку поліфонічного стилю.

12. Методичне забезпечення

- 12.1. Робоча програма навчальної дисципліни.
- 12.2. Силабус навчальної дисципліни.
- 12.3. Завдання до самостійної роботи здобувачів освіти.
- 12.4. Друковані матеріали.
- 12.5. Конспекти тематичного матеріалу практичних занять.
- 12.6. Завдання для підсумкового контролю.

13. Рекомендована література

Основна

1. Беліченко Н. М. Тектонічні прийоми поліфонії у світлі загальних музичних універсалій. Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2020. №1 (46). С. 17–28.
2. Гармонія та поліфонія. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для бакалаврів спеціальності 025 Музичне мистецтво / Укл. : Грицун Ю. М. Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2023. 52 с.
3. О. І. Кригін, Л. Ю. Шуплецова Значення поліфонічної музики у розвитку музичної культури здобувачів вищої освіти: метод. настанови / уклад: О. І. Кригін, Л. Ю. Шуплецова; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. – Харків, 2020. – 94 с.
4. Кузьмук О. В. Взаємодія поліфонічного та гармонічного принципів музичної організації у творах композиторів першої половини ХХ століття : специфіка оновлення, методи аналізу : дис. ... канд. мист. : 17.00.03 / НМАУ ім. П. Чайковського. К., 2020. 226 с.
- 5.
6. Наталія Цюлопа, Вікторія Буцяк, Леся Михальчук, Методичні засади роботи над поліфонією в дитячих музичних школах, *New pedagogical thought*: Том 112 № 4 (2022).
7. Фіськова Н. Я., Нечепуренко О. І. Аналіз музичних творів : навчальний посібник. Друге видання, виправлене та доповнене. Вінниця : ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2022. 108 с.
8. Шуміліна О. А. Теорія фуги Падре Мартіні у проєкції на творчість Максима Березовського. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. К., 2022. Вип. 134. С. 58–69.

Додаткова

1. Абдуліна Г. В. Поліфонія. Вільний стиль. Умань : Візаві, 2019. 74 с.
2. Абдуліна Г. В. Поліфонія. Строгий стиль. Умань : Візаві, 2019. 43 с.
3. Беліченко Н. Завдання з поліфонії. Строгий стиль. Вільний стиль (Фуга). Харків : С. А. М., 2015. 80 с.
4. Гуренко А. Узагальнювально-контрапунктичне формотворення і його прояв у музиці Юрія Іщенко. К. : Музична Україна, 2009. 236 с.
2. Завгородня Г. Ф. Поліфонічні аспекти сучасної композиторської практики. Педагогічні шляхи реалізації загальноєвропейських цінностей у системі освіти України : зб. статей. Харків, 2004.
3. Каплієнко-Ілюк Ю. Поліфонія. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 112 с.
4. Мірошніченко С. В. Класифікація складних багатотемних фуг (на прикладі циклів українських композиторів). Науковий вісник: зб. статей. К. : НМАУ, 2005. Вип. 36. Книга 1. Українська та світова музична культура: сучасний погляд. С. 109–120.
5. Мірошніченко С. Контрапункт як поняття та явище. Музичне мистецтво і культура : наук. вісник. Одеса, 2002. Вип. 3. С. 40–48.
6. Мірошніченко С. В. Поліфонологія як музикознавча дисципліна та національна природа української національної музики. Монографія. Одеса : Астропринт, 2012. 296 с.
7. Пясковський І. Поліфонія: навч. посібник. К. : ДМЦНЗКіН, 2003. 242 с.
8. Пясковський І. Поліфонія в українській музиці: навч. посібник. К., 2012. 272 с.
9. Супрун-Яременко Н. О. Поліфонія. Посібник для студентів вищих навчальних музичних закладів України. Вінниця : Нова Книга, 2014. 512 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Дніпропетровська державна обласна універсальна наукова бібліотека [http:// www.libr.dp.ua/](http://www.libr.dp.ua/)
2. Національна бібліотека України ім. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Народна бібліотека України [http://www. biglib.com.ua/](http://www.biglib.com.ua/)
4. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини <https://dspace.udpu.edu.ua>
4. Харківська музично-театральна бібліотека <http://www. artlib.iatp.org.ua>
5. Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського <https://repo.num.kharkiv.ua/handle/num/37>